

Model Verwerkersovereenkomst ARBIT-2022

Contractnummer: [...].

De ondergetekenden:

1. De Staat der Nederlanden, waarvan de zetel is gevestigd te Den Haag, te dezen vertegenwoordigd door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, namens deze, directeur Wegverkeersmanagement Rijkswaterstaat Verkeer- en Watermanagement, R.J.A. Voorn daartoe gevolmachtigd door en handelend namens RWS – VWM, hierna te noemen: Opdrachtgever,

en

2. [volledige naam en rechtsvorm contractant], (statutair) gevestigd te [plaats], te dezen vertegenwoordigd door (en) [naam ondertekenaar] hierna te noemen: Wederpartij,

hierna gezamenlijk te noemen: 'Partijen'

OVERWEGENDE DAT:

- voor zover Wederpartij Persoonsgegevens Verwerkt ten behoeve van Opdrachtgever in het kader van de Overeenkomst, kwalificeert Opdrachtgever als Verwerkingsverantwoordelijke voor de Verwerking van Persoonsgegevens en Wederpartij als Verwerker;
- Partijen in deze Verwerkersovereenkomst, zoals bedoeld in artikel 28, derde lid, van de Verordening, hun afspraken over de Verwerking van Persoonsgegevens door Wederpartij wensen vast te leggen.

KOMEN OVEREEN:

Artikel 1. Begrippen

In deze Verwerkersovereenkomst wordt een aantal begrippen met een beginhoofdletter gebruikt. Aan deze begrippen komt de betekenis toe die hieraan wordt gegeven in de ARBIT-2022 of de Verordening, met dien verstande dat een aantal begrippen op de Verwerkersovereenkomst zijn toegespitst. Aldus en in aanvulling daarop wordt onder de volgende begrippen, ongeacht of ze in meervoud of enkelvoud, of als werkwoord of zelfstandig naamwoord worden gebruikt, in deze Verwerkersovereenkomst verstaan:

- 1.1 ARBIT-2022: Algemene Rijksvoorwaarden voor IT-overeenkomsten 2022.
- 1.2 Betrokkene: degene op wie een Persoonsgegeven betrekking heeft.
- 1.3 Diensten: de werkzaamheden van de contractant/ Wederpartij/ Verwerker.
- 1.4 EER: Europese Economische Ruimte, zijnde alle EU-landen plus Liechtenstein, Noorwegen en IJsland.
- 1.5 Inbreuk in verband met Persoonsgegevens: een inbreuk op de beveiliging die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins Verwerkte gegevens.

- 1.6 Ontvanger: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan, al dan niet een derde, aan wie/waaraan de Persoonsgegevens worden verstrekt. Overheidsinstanties die mogelijk Persoonsgegevens ontvangen in het kader van een bijzonder onderzoek overeenkomstig het Unierecht of het lidstatelijke recht gelden echter niet als Ontvangers; de Verwerking van die gegevens door die overheidsinstanties strookt met de gegevensbeschermingsregels die op het betreffende verwerkingsdoel van toepassing zijn.
- 1.7 Overeenkomst: de overeenkomst tussen Opdrachtgever en Wederpartij [titel] van [datum], met kenmerk [kenmerk].
- 1.8 Persoonsgegevens: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon, die Wederpartij in het kader van de Overeenkomst ten behoeve van Opdrachtgever Verwerkt.
- 1.9 Toeziethoudende autoriteit: een door een lidstaat ingevolge artikel 51 van de Verordening ingestelde onafhankelijke overheidsinstantie.
- 1.10 Verordening: Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van de Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).
- 1.11 Verwerker: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat ten behoeve van de Verwerkingsverantwoordelijke Persoonsgegevens Verwerkt.
- 1.12 Verwerkersovereenkomst: deze overeenkomst inclusief overwegingen en bijbehorende bijlagen.
- 1.13 Verwerking: een bewerking of een geheel van bewerkingen in het kader van de Overeenkomst met betrekking tot Persoonsgegevens, of een geheel van Persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens.
- 1.14 Verwerkingsverantwoordelijke: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de Verwerking van Persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze Verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de Verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen.
- 1.15 Wederpartij: de contractant met wie de overeenkomst is afgesloten. Voor zover Wederpartij Persoonsgegevens Verwerkt ten behoeve van Opdrachtgever in het kader van de Overeenkomst, kwalificeert Opdrachtgever als Verwerkingsverantwoordelijke voor de Verwerking van Persoonsgegevens en Wederpartij als Verwerker;

Artikel 2. Voorwerp van deze Verwerkersovereenkomst

- 2.1 Deze Verwerkersovereenkomst regelt de Verwerking door Wederpartij in het kader van de Overeenkomst en is onlosmakelijk verbonden met de Overeenkomst.
- 2.2 De aard en het doel van de Verwerking, het soort Persoonsgegevens en de categorieën van Persoonsgegevens, Betrokkenen en Ontvangers zijn in Bijlage 1 omschreven.
- 2.3 Wederpartij garandeert de toepassing van passende technische en organisatorische maatregelen, opdat de Verwerking aan de vereisten van de Verordening voldoet en de bescherming van de rechten van de Betrokkene is gewaarborgd.

- 2.4 Wederpartij garandeert te voldoen aan de vereisten van de toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de Verwerking.

Artikel 3. Inwerkingtreding en duur

- 3.1 Deze Verwerkersovereenkomst treedt in werking op het moment waarop deze door Partijen is ondertekend.
- 3.2 Deze Verwerkersovereenkomst eindigt voor zover en nadat Wederpartij alle Persoonsgegevens heeft gewist, terugbezorgd en bestaande kopieën heeft verwijderd met inachtneming van artikel 10 van deze Verwerkersovereenkomst.
- 3.3 Deze Verwerkersovereenkomst is niet tussentijds opzegbaar.

Artikel 4. Omvang verwerkingsbevoegdheid Wederpartij

- 4.1 Wederpartij Verwerkt de Persoonsgegevens uitsluitend in opdracht en op basis van schriftelijke instructies van Opdrachtgever, tenzij een op Wederpartij van toepassing zijnde wettelijk voorschrift hem tot Verwerking verplicht. In dat geval stelt Wederpartij Opdrachtgever voorafgaand aan de Verwerking in kennis van dat wettelijk voorschrift, tenzij dat wettelijk voorschrift deze kennisgeving om gewichtige redenen van algemeen belang verbiedt.
- 4.2 Wederpartij heeft geen zeggenschap over het doel van en de middelen voor de Verwerking als bedoeld in de Verordening.

Artikel 5. Beveiliging van de Verwerking

- 5.1 Onverminderd artikel 2.3 van deze Verwerkersovereenkomst treft Wederpartij de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen zoals beschreven in Bijlage 2.
- 5.2 Partijen erkennen dat het waarborgen van een passend beveiligingsniveau voortdurend kan dwingen tot het treffen van aanvullende beveiligingsmaatregelen. Wederpartij waarborgt een op het risico afgestemd beveiligingsniveau.
- 5.3 Indien en voor zover Opdrachtgever daarom uitdrukkelijk schriftelijk verzoekt, zal Wederpartij aanvullende maatregelen treffen met het oog op de beveiliging van de Persoonsgegevens.
- 5.4 Wederpartij Verwerkt Persoonsgegevens niet buiten de EER, tenzij hij daarvoor uitdrukkelijk schriftelijk toestemming, zo nodig voorzien van nadere voorwaarden, heeft verkregen van Opdrachtgever en behoudens afwijkende wettelijke verplichtingen.
- 5.5 Wederpartij informeert Opdrachtgever zonder onredelijke vertraging zodra hij kennis heeft genomen van onrechtmatige Verwerkingen van Persoonsgegevens of inbreuken op beveiligingsmaatregelen zoals genoemd in het eerste en tweede lid.
- 5.6 Wederpartij verleent Opdrachtgever bijstand bij het doen nakomen van de verplichtingen uit hoofde van de artikelen 32 tot en met 36 van de Verordening.

Artikel 6. Geheimhouding door Personeel van Wederpartij

- 6.1 De Persoonsgegevens hebben een vertrouwelijk karakter als bedoeld in artikel 17.1 van de ARBIT-2022.
- 6.2 Wederpartij waarborgt dat zijn Personeel zich ertoe heeft verbonden vertrouwelijkheid in acht te nemen als bedoeld in artikel 17.2 van de ARBIT-2022.

Artikel 7. Subverwerker

Wanneer Wederpartij, met inachtneming van het bepaalde in artikel 23 van de ARBIT-2022, een andere Verwerker inschakelt om ten behoeve van Opdrachtgever verwerkingsactiviteiten te verrichten, worden aan deze andere Verwerker bij een overeenkomst dezelfde verplichtingen inzake gegevensbescherming opgelegd als die welke in deze Verwerkersovereenkomst zijn opgenomen.

Artikel 8. Bijstand vanwege rechten van Betrokkene

- 8.1 Voor zover mogelijk en rekening houdend met de aard van de Verwerking door middel van passende technische en organisatorische maatregelen, verleent Wederpartij Opdrachtgever bijstand bij het vervullen van diens plicht om verzoeken om uitoefening van de in hoofdstuk III van de Verordening vastgelegde rechten van de Betrokkene te beantwoorden.
- 8.2 Partijen dragen elk de door henzelf in verband met de in het eerste lid te maken kosten.

Artikel 9. Inbreuk in verband met Persoonsgegevens

- 9.1 Wederpartij informeert Opdrachtgever zonder onredelijke vertraging, zodra hij kennis heeft genomen van een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens, overeenkomstig de afspraken zoals vastgelegd in Bijlage 3.
- 9.2 Wederpartij informeert Opdrachtgever ook na een melding op grond van het eerste lid over ontwikkelingen betreffende de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens.
- 9.3 Partijen dragen elk de door henzelf in verband met de melding aan de bevoegde Toezichthoudende autoriteit en Betrokkene te maken kosten.

Artikel 10. Terugbezorgen of wissen Persoonsgegevens

- 10.1 Na afloop van de Overeenkomst, of zoveel eerder als overeengekomen, draagt Wederpartij er zorg voor dat hij, naar gelang de keuze van Opdrachtgever, alle Persoonsgegevens wist of terugbezorgt aan Opdrachtgever en bestaande kopieën verwijdt, tenzij opslag van de Persoonsgegevens op basis van een wettelijk voorschrift verplicht is.
In geval van wissen en/of verwijderen van kopieën door Wederpartij informeert hij Opdrachtgever zodra hij dit heeft gedaan.
- 10.2 Partijen kunnen voor afzonderlijke of categorieën Persoonsgegevens bewaartermijnen overeenkomen. Na afloop van de overeengekomen bewaartermijn draagt Wederpartij zorg voor het wissen of terugbezorgen en het verwijderen van kopieën van de betreffende Persoonsgegevens, tenzij opslag van deze Persoonsgegevens op basis van een wettelijk voorschrift verplicht is.
- 10.3 Wederpartij wist de Persoonsgegevens binnen vijf werkdagen na afloop van de Overeenkomst, of zoveel eerder als overeengekomen.

Artikel 11. Informatieverplichting en audit

Om aan te tonen dat de verplichtingen uit deze Verwerkersovereenkomst door Wederpartij zijn en worden nagekomen kan Opdrachtgever overeenkomstig artikel 5 van de ARBIT-2022 Wederpartij om informatie verzoeken of een audit laten uitvoeren.

Aldus op de laatste van de twee hierna genoemde data overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Utrecht, [datum]

[plaats], [datum]

DE MINISTER/STAATSSECRETARIS VAN
INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

[naam Wederpartij]

namens deze,
directeur Wegverkeermanagement
Rijkswaterstaat Verkeer- en Watermanagement

R.J.A. Voorn

[naam ondertekenaar]

Bijlage 1. De Verwerking van Persoonsgegevens

In deze bijlage moet in ieder geval het volgende worden gespecificeerd:

Overzicht Verwerkingen

1. De werkzaamheden van de Verwerker (de verleende diensten en de bijbehorende verwerking)

Het betreft i.c. de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de exploitatie van intelligente verkeersregelininstallaties in het kader van de taken van Verantwoordelijke als bevoegd gezag in de zin van artikel 14 Wegenverkeerswet 1994 jo. artikel 18 Wegenverkeerswet 1994. De verwerkte Persoonsgegevens mogen uitsluitend worden gebruikt door Verwerkingsverantwoordelijke in het kader van deze doelstellingen.

1. Verwerken van diverse detectordata t.b.v. de exploitatie van intelligente verkeersregelininstallaties;
2. Verwerken van streaming V-log-3.0-data t.b.v. de exploitatie van intelligente verkeersregelininstallaties en het doorgeven van streaming V-log-3.0-data aan UDAP t.b.v. de conversie door UDAP naar SPaT-data. Hieronder valt nadrukkelijk niet het voor andere toepassingen verwerken van streaming V-log-3.0-data en ook niet het verwerken van andere vormen van V-log-data (zoals V-log 2.0);
3. Ontvangen van CAM-data van UDAP en verwerken t.b.v. de exploitatie van intelligente verkeersregelininstallaties;
4. Ontvangen van SRM-data en verwerken t.b.v. de exploitatie van intelligente verkeersregelininstallaties.

SPaT-data bevat geen persoonsgegevens en is derhalve niet opgenomen in de verwerkersovereenkomst.

De Verwerker fungeert ter zake van dit systeem als exploitant van intelligente verkeersregelininstallaties en/of als communicatieplatform tussen intelligente verkeersregelininstallaties en uitwisselingspartners van Verwerkingsverantwoordelijke.

2. Omschrijving van de werkzaamheden van derden (sub-Verwerkers):

Dit betreft activiteiten die wegbeheerders door C1-partijen mogelijk zouden willen laten uitvoeren door derden/onderaannemers t.b.v. de exploitatie van intelligente verkeersregelininstallaties voor overheden. Dit kunnen alleen de bij lid 1 genoemde activiteiten zijn.

3. Categorieën personen en soorten Persoonsgegevens:

De Betrokkenen zijn weggebruikers en de Persoonsgegevens betreffen verplaatsingsgegevens met inbegrip van locatiegegevens en/of voertuiggegevens.

Voor de inhoud van deze bijlage kan onder meer gebruik worden gemaakt van de registratie die de Verwerkingsverantwoordelijke op grond van artikel 30 van de Verordening dient aan te houden.

Bijlage 2. Passende technische en organisatorische maatregelen

In deze bijlage moeten de normen en maatregelen die Wederpartij in het kader van de beveiliging van de Verwerking moet hanteren respectievelijk treffen worden gespecificeerd. Hiervoor kan worden verwezen naar documenten waarin normen en maatregelen zijn vastgelegd, zoals in voorkomend geval het programma van eisen of de offerteaanvraag.

1. Normenstelsel: De informatiebeveiliging vindt plaats volgens algemeen erkende normen, namelijk:
 1. De geldende wet- en regelgeving. Voor security is dit de NEN/ISO27001 en NEN/ISO 27002 en de daaruit afgeleide Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Voor gegevensbescherming is dit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), aanvullende regelgeving is aanstaand;
 2. de landelijke standaarden voor iVRI's die zijn vastgesteld door de Strategic Committee voor het borgen en beheren van iVRI standaarden en producten en de vertaling hiervan door CROW naar specifieke CROW-richtlijnen, zie hiervoor de website van CROW: www.crow.nl;
 3. de Aansluitingsvoorwaarden en Toetredingsvoorwaarden Talking Traffic die zijn vastgesteld door de Council Talking Traffic.
2. De toereikendheid van de informatiebeveiliging blijkt uit:
 - a. certificering;
 - b. voor iVRI-producten (TLC, RIS, ITS-applicatie) een iVRI-certificaat;
 - c. periodieke externe controles zoals audits of TPM's;
 - d. een Assurance-rapport met conclusie over de bevindingen van de auditor;
 - e. eigen controles of eigen mededelingen.
3. Uit de certificering of periodieke externe controles of uit de audits of uit de eigen controles blijkt of kan afgeleid worden dat de beveiliging voldoet aan of gelijkwaardig is met de toelichting (hieronder) en de daarin omschreven elementen.

Toelichting Beveiligingsmaatregelen en SLA

Verwerker zal passende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen treffen om de persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking.

Deze maatregelen garanderen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van de tenuitvoerlegging daarvan, een passend beveiligingsniveau gelet op de risico's die de verwerking en de aard van de te beschermen gegevens meebrengen. De maatregelen zijn er mede op gericht onnodige verzameling en verdere verwerking van persoonsgegevens te voorkomen.

Verwerker zal de Diensten en de systemen die zij gebruikt voor het aanbieden van de Diensten beveiligen tegen ongeautoriseerd gebruik en verlies van ingevoerde gegevens. Het door Verwerker gehanteerde beschermingsniveau, alsmede de daarvoor geldende certificering, wordt nader beschreven in de meest recente versie van de SLA.

Verwerker zal uit eigen beweging de in de SLA vermelde beveiligingsmaatregelen zodanig aanpassen dat deze gedurende de duur van deze overeenkomst een passend beschermingsniveau blijven bieden. Verwerker garandeert tevens dat Diensten en systemen die zij gebruikt voor het aanbieden van de Diensten voldoen en blijven voldoen aan veiligheidsnormen zowel intern als extern zoals nader omschreven in de

meest recente versie van de SLA.

Verwerker zorgt voor jaarlijkse certificering (Third Party Mededeling: TPM) van de organisatorische- en technische beveiligingsmaatregelen.

Bijlage 3: Afspraken betreffende Inbreuken in verband met Persoonsgegevens (waaronder datalekken)

In deze bijlage moeten de afspraken over hoe Wederpartij Opdrachtgever over Inbreuken in verband met Persoonsgegevens gaat informeren worden gespecificeerd.

Departementale procedure

Indien de Wederpartij (De Verwerker) een Inbreuk/Incident in verband met Persoonsgegevens ontdekt wordt de benodigde informatie zonder onredelijke vertraging, doch in ieder geval binnen 24 uur, zodra hij daarvan kennis heeft genomen, doorgegeven aan Rijkswaterstaat (Opdrachtgever).

Indien en voor zover het niet mogelijk is om alle informatie gelijktijdig te verstrekken, kan de informatie zonder onredelijke vertraging in stappen worden verstrekt.

De Opdrachtgever bepaalt of de Inbreuk ook daadwerkelijk bij de Autoriteit Persoonsgegevens gemeld wordt aan de hand van haar procedure en doet dit in ieder geval binnen 72 uur.

Wederpartij meldt de Inbreuk bij het Klant Contact Centrum (KCC): 088 – 797 07 77 of kcc@rws.nl. KCC zorgt er dan voor dat de melding op tijd en op de juiste plek binnen Rijkswaterstaat terecht komt.

Onder incident wordt in ieder geval het volgende verstaan:

- a. een klacht of informatieverzoek van een natuurlijk persoon met betrekking tot de verwerking van de persoonsgegevens door Verwerker;
- b. een onderzoek naar of beslaglegging door overheidsfunctionarissen van de persoonsgegevens, of een vermoeden dat zulks gaat plaatsvinden;
- c. iedere ongeautoriseerde of onopzettelijke toegang, verwerking, verwijdering, verlies of enige vorm van onrechtmatige verwerking van de persoonsgegevens;
- d. een doorbreking van de beveiliging en/of geheimhoudingsplicht, die leidt tot onopzettelijke of onrechtmatige vernietiging, verlies, wijziging, onbevoegde openbaarmaking van – toegang tot – de persoonsgegevens, of enige aanwijzing dat een dergelijke inbreuk zal plaats vinden.

Daarbij verschaft Verwerker in ieder geval de volgende informatie aan de Verwerkingsverantwoordelijke:

- o wat de (vermeende) oorzaak is van de inbreuk;
- o wat het (vooralsnog bekende en/of te verwachten) gevolg is;
- o wat de (voorgestelde) oplossing is;
- o contactgegevens voor de opvolging van de melding;
- o aantal personen waarvan gegevens betrokken zijn bij de inbreuk (indien geen exact aantal bekend is: het minimale en maximale aantal personen waarvan gegevens betrokken zijn bij de inbreuk);
- o een omschrijving van de groep personen van wie gegevens betrokken zijn bij de inbreuk;
- o het soort of de soorten persoonsgegevens die betrokken zijn bij de inbreuk;
- o de datum waarop de inbreuk heeft plaatsgevonden (indien geen exacte datum bekend is: de periode waarbinnen de inbreuk heeft plaatsgevonden);
- o de datum en het tijdstip waarop de inbreuk bekend is geworden bij Verwerker of bij een door hem ingeschakelde derde of onderaannemer;
- o of de gegevens versleuteld, gehasht of op een andere manier onbegrijpelijk of ontoegankelijk zijn gemaakt voor onbevoegden;
- o wat de reeds ondernomen maatregelen zijn om de inbreuk te beëindigen en om de gevolgen van de inbreuk te beperken.

<OPTIONEEL> Bijlage 4: Omschrijving onderaannemers ter uitwerking van artikel 7

Verwerker maakt bij de uitvoering van de Verwerkersovereenkomst gebruik van de derden/onderaannemers die in deze Bijlage zijn vermeld. De Verwerker zal deze Bijlage conform artikel 7 van deze Verwerkersovereenkomst bijwerken indien er wijzigingen plaatsvinden in de ingeschakelde derden/onderaannemers en deze lijst onverwijld ter beschikking stellen aan de verwerkingsverantwoordelijke.

[PARTIJ 1]

Vestigingsplaats:

Inschrijvingsnummer handelsregister:

Beschrijving van de werkzaamheden:

Voorwaarden van de verwerkingsverantwoordelijke gesteld aan toestemming:

[PARTIJ 2]

Vestigingsplaats:

Inschrijvingsnummer handelsregister:

Beschrijving van de werkzaamheden:

Voorwaarden van de verwerkingsverantwoordelijke gesteld aan toestemming.